

डा.कमला बेनीवालस्य निधनस्योपरि खेदं प्रकटितवान् प्रधानमन्त्री

•प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी पूर्वराज्यपालः डा.कमला बेनीवालस्य निधनस्योपरि खेदं प्रकटितवान्। सामाजिकसंचारपटले मोदीमहोदयः उक्तवान् यत् सा राजस्थानस्य राजनीतौ महत्त्वपूर्ण योगदानं प्रदत्तवती। प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् यदा सः गुजरातस्य मुख्यमन्त्री आसीत् तदा सा बेनीवालमहोदयया सह अनेकवारं सम्भाषितवान्।

The-India-Skills-2024 देशस्य बृहत्तमा कौशलप्रतियोगिता नूतनदिल्लीनगरे आरब्धा

देशस्य बृहत्तमा कौशलप्रतियोगिता - The-India-Skills-2024 नूतनदिल्लीनगरे आरब्धा।

आगामिचतुर्दिनां कृते अस्मिन् स्पर्धायां त्रिंशत् राज्यानां संघप्रदेशानां च नवशताधिकाः छात्राः पारम्परिकहस्तशिल्पाद् आरभ्य नूतनप्रौद्योगिक्याः यावत् ६१ विविधक्षेत्रेषु स्वकौशलं प्रदर्शयिष्यन्ति।

शिमलां नगरं स्वच्छं कर्तुं हिमाचलोच्चन्यायालयस्य निर्णयः

राज्यं स्वच्छं कर्तुं पर्यावरणस्य दृढावकरणस्य अपशिष्टस्य विषये हिमाचलप्रदेशस्य उच्चन्यायालयेन ऐतिहासिकः निर्णयः दत्तः। न्यायालयः वर्तमानपर्यावरण-विधानानां संशोधनस्य आग्रहं कृतवान्। येषु दृढ- अपशिष्टप्रबन्धननियमाः २०१६ तथा प्लास्टिक-अपशिष्टप्रबन्धननियमाः २०१६ सन्ति। शिमलानगरं आदर्शनगरं कर्तुं सर्वाणि गृहाणि अवकर- संग्रहणयोजनायां समावेशयितुं न्यायालयेन निर्देशः दत्तः।

नवदेहल्यां भारत-रूस- देशयोः अफगानिस्तानस्य स्थितिविषये चर्चा अभवत्

गतबुधवासरे नवदेहल्यां भारत-रूस-देशयोः अफगानिस्तानस्य स्थितिविषये चर्चा अभवत्। विदेशमन्त्रालयानुसारं अफगानिस्तानदेशाय रूसदेशस्य राष्ट्रपतेः विशेषदूतः जमीरकाबुलोकः विदेशमन्त्रालये पाकिस्तानस्य अफगानिस्तानस्य ईरानस्य च संयुक्तसचिवः जे.पी.सिंहः अफगानिस्तानस्य वर्तमानस्थितेः विषये वार्ताम् अकरोत्। अफगानिस्तानस्य जनानां हिताय विकाससहायताप्रदानस्य आवश्यकतायां सभायां बलं दत्तम्।

हिमाचलप्रदेशे

वार्षिकगोपनीयता प्रतिवेदनस्य प्रक्रिया परिवर्तमाना अस्ति

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला।

हिमाचलप्रदेशे वार्षिकगोपनीयप्रतिवेदनस्य (एसीआर) प्रक्रिया, यस्याः नाम अधुना वार्षिकप्रदर्शनमूल्यांकनप्रतिवेदनं अथवा एपीएआर इति, सर्वकारीयाधिकारिभ्यः कर्मचारिभ्यः च परिवर्तयितुं प्रवृत्ता अस्ति। कार्मिकविभागेन एतत् लक्ष्यं स्वस्य स्तरस्य आधारेण स्थापितम् अस्ति। अन्तिमं प्रारूपं मुख्यमन्त्रीं प्रति अनुमोदनार्थं प्रेषितम् अस्ति। सम्भवति यत् निर्वाचनानन्तरं मन्त्रिमण्डलस्य अनुमोदनं तस्मिन् स्थापितं भवेत्। तदनन्तरं लोकनिर्माणविभागस्य अथवा जलशक्तिविभागस्य अभियंता वा स्वास्थ्यविभागस्य वैद्यः वा शिक्षाविभागस्य शिक्षकः वा, प्रत्येकं कर्मचारी वा अधिकारी वा कार्यप्रदर्शनस्य मूल्याङ्कनं तस्य कार्यस्य आधारेण भविष्यति। कार्मिकविभागेन सम्बन्धितप्रशासनिकसचिवाय एतत् लक्ष्यं निर्धारयितुं स्वतन्त्रता दत्ता अस्ति। प्रत्येकं पदस्य कृते कुलम् दश सूचकाः निर्मिताः भविष्यन्ति। एतेषु पञ्च सूचकाः प्राथमिकता भविष्यन्ति। रिपोर्टिंग-अधिकारिणः प्राथमिकता-सूचकानाम् चयनस्य अधिकारं प्राप्स्यति।

यथा, यदि राजस्वविभागे कस्यचित् तहसीलदारस्य कार्यस्य मूल्याङ्कनं कर्तव्यं भवति तर्हि तालुकायां लम्बितकार्यस्य राजस्वसम्बद्धानां च विषयाणां आधारेण तस्य मूल्याङ्कनं भविष्यति। अस्मिन् क्रमे प्रथमवारं बहूनि परिवर्तनानि क्रियन्ते। सर्वकाराय प्रेषिते प्रारूपे अधुना पुलिस-अधिकारिणां कृते एसीआर-स्तरस्य त्रयः एव

सार्कस्य महासचिवस्य गोलमसरवरस्य ५ दिवसीयायाः भारतयात्रायाः समापनम्

दक्षिण एशिया-क्षेत्रीयसहकारसङ्घस्य-सार्कस्य महासचिवस्य गोलमसरवरस्य पञ्चदिवसीयस्य भारतयात्रायाः समापनम् गतदिने अभवत्। भ्रमणकाले सः केन्द्रसर्वकारस्य अधिकारिभिः सह संस्थायां सहकार्यस्य विषये चर्चा कृतवान्। सार्कसदस्यदेशस्य श्रीसरवरस्य प्रथमा आधिकारिकयात्रा आसीत्। दक्षिण एशियाविश्वविद्यालयस्य भ्रमणं कृत्वा प्रशासनेन सह तत्सम्बद्धविषयेषु वार्तालापं कृतवान्।

भविष्यन्ति। पूर्वं पुलिस-मध्ये भिन्न-भिन्न-पद्धौ पञ्च-अष्ट-स्तराः आसन्।

एतानि अधुना नूतनप्रक्रियायां परिवर्तितानि सन्ति। सम्प्रति हिमाचले एसीआर सामान्यतया अफलाइन अस्ति। एसीआर केवलं अखिलभारतीयसेवानां, हिमाचलप्रदेशप्रशासनिकसेवायाः, हिमाचलप्रदेशपुलिससेवायाः च अधिकारिणां कृते एव ऑनलाइन पूर्यते स्म, परन्तु अधुना सर्वेषां विभागानां कृते केवलं ऑनलाइन एसीआर विकल्पः भविष्यति, यस्मिन् वर्षे कार्यस्य मूल्याङ्कनं वा प्रतिवेदनं वा कर्तव्यं भवति। आम्, एषा प्रक्रिया तस्मिन् एव वर्षे सम्पन्नं कर्तव्यं भविष्यति।

एतत् कार्यं IT अथवा NIC इत्यनेन कर्तव्यं भविष्यति

कार्मिकविभागेन सर्वेभ्यः विभागेभ्यः एसीआर-प्रक्रियायाः ऑनलाइन-करणाय विकल्पद्वयं दत्तम् अस्ति। वा एतत् कार्यं सूचनाप्रौद्योगिकीविभागस्य माध्यमेन, अथवा राष्ट्रियसूचनाविज्ञानकेन्द्रस्य माध्यमेन कर्तव्यं भविष्यति। सम्प्रति राजस्वविभागः ग्रामीणविकासविभागश्च राज्यसर्वकारस्य सूचनाप्रौद्योगिकीविभागस्य सहकारेण एतत् कार्यं कुर्वन्ति, यदा तु लोकनिर्माणविभागे वनविभागे च एनआईसी इत्यस्य साहाय्येन एसीआर ऑनलाइन क्रियते। एतौ विकल्पौ अन्येभ्यः विभागेभ्यः प्रदत्तौ भविष्यतः।

शेयरविपणिः

शेयर-विपणौ दिवस
त्रयानन्तरं लाभस्य हानिः
अभवत्; सेन्सेक्सः ११७
अंकैः पतितः, निफ्टी अपि
रक्तवर्णौ स्थगितः अभवत्।

(हिमसंस्कृतवार्ता: - दिलीपः (नादौनम्)
बुधवासरे आन्तरिकशेयरविपणिः
त्रिदिवसीयं लाभं नष्टम्
अभवत्। सप्ताहस्य तृतीयव्यापारदिने
विपणः आरम्भः दृढः आसीत्, परन्तु
किञ्चित् कालानन्तरम् तत् उच्चस्तरात्
स्खलितः। प्रारम्भिकसत्रे प्रायः २००
अंकानाम् लाभः अभवत्।
परन्तु अन्ततः बी०एस०ई० इत्यस्य
सेन्सेक्सः ११७.५८ (०.१६%) अंकैः
पतित्वा ७२,९८७.०३ अंकैः समाप्तः
। अपरपक्षे एन०एस०ई० इत्यस्य निफ्टी
१७.३० (०.०८%) अंकैः स्खलितः भूत्वा
२२,२००.५५ अङ्कं स्तरे सम्प्राप्तः।

सुवर्ण ४५० रुप्यकैः, रजतश्च ९०० रुप्यकैः वर्धितः।

दिल्ली-बुलियन-विपण्ये बुधवासरे
सुवर्णस्य मूल्यं ४५० रुप्यकैः वर्धित्वा प्रति
१० ग्रामं ७३,४०० रुप्यकाणि यावत्
अभवत्। रजतस्य मूल्यं अपि ९००
रुप्यकाणि वृद्धिं प्राप्य प्रतिकिलो ८६,९००
रुप्यकाणि यावत् अभवत्।

डॉलर बनाम रुप्यकैः

अन्तरबैङ्क विदेशीय विनिमय विपण्यां
रुप्यकस्य मूल्यं प्रतिडॉलरं ८३.४९ इति
मूल्ये उद्घाटितम् तथा च प्रतिडॉलरस्य
८३.५१-८३.४६ मूल्ये व्यापारस्य अनन्तरं
अन्ततः प्रतिडॉलरस्य मूल्ये ८३.४६ मूल्ये
शान्तः अभवत्, यत् पूर्वसमाप्तेः अपेक्षया
पञ्चपैसाः अधिकम् अस्ति।

सुभाषितम्

मुखं पद्मदलाकारं
वचश्चन्दनशीतलम्।
हृदयं वह्निःसन्तप्तं
त्रिविधं दुष्टलक्षणम्।

भावार्थः- दुर्जन (दुष्ट मनुष्य) के तीन प्रकार के लक्षण बताये हैं इन लक्षणों से दुर्जन व्यक्ति को पहचाना जा सकता है पहला जिसका मुख कमल के आकार जैसा हो, दूसरा जिसकी वाणी चंदन की तरह शीतल हो और तीसरा जिसका अंतःकरण (हृदय) अग्नि समान संतप्त हो वैसा मनुष्य दुर्जन हो सकता है।

प्रतीकसाठ्ये मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ता: दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्

जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

हिमाचलनिर्वाचनम् २०२४

भाजपा-कांग्रेसयोः समुपयोगी-
प्रत्याशिभिः सहितं हिमाचले १९
प्रत्याशीनां नामाङ्कनानि निरस्तानि

नामाङ्कननिवृत्तेः अनन्तरं निर्दलीय
प्रत्याशिभ्यः निर्वाचनचिह्नानि प्रदास्यन्ते

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

हिमाचले लोकसभा-विधानसभा उपनिर्वाचनयोः स्पर्धा अधिका रोमाञ्चकारी अभवत्। अनुक्रमाङ्कनप्रक्रियायां १९ अभ्यर्थिनः स्पर्धितः बहिः कृताः। ये स्पर्धा त्यक्तवन्तः तेषु भाजपा-काङ्ग्रेस-दलयोः अभ्यर्थिनः अपि सन्ति। परन्तु एतेषु अधिकांशः अभ्यर्थिनः समुपयोगी अभ्यर्थिनः इति नामाङ्कनं कृतवन्तः आसन्। बुधवासरे क्रमाङ्कनप्रक्रियायां तेषां नामाङ्कने दोषाः ज्ञाताः इति कारणेन तेषां नामाङ्कनं निरस्तीकृतम्। लोकसभानिर्वाचने अधिकतमं ११ नामाङ्कनानि निरस्तानि सन्ति। यत्र विधानसभा उपनिर्वाचने कृतानि अष्टनामाङ्कनानि निरस्तीकृतानि सन्ति। उल्लेखनीयं यत् लोकसभानिर्वाचनार्थं ५१ अभ्यर्थिनः नामाङ्कनं कृतवन्तः आसन्। एतेषु अष्टौ नामाङ्कनानि प्रवेशितानि यत्र द्वयोः राजनैतिकदलयोः चत्वारः अभ्यर्थिनः तेषां समुपयोगी अभ्यर्थिरूपेण नामांकनं कृतवन्तः आसन्। नामाङ्कनानां क्रमणं कृत्वा अधुना लोकसभायाः स्पर्धायां ४० अभ्यर्थिनः अवशिष्टाः सन्ति।

एतेषां सर्वेषां नामानि अधुना मई १७ दिनाङ्के भवितुं शक्नुवन्तः नामाङ्कनानां निवृत्त्यर्थं प्रस्तावितानि सन्ति। निर्वाचनविभागेन नामाङ्कननिवृत्त्यर्थं द्वौ दिवसौ निर्धारितौ। एतेषु गुरुवासरे शुक्रवासरे च नामाङ्कनं प्रत्यागमिष्यते शुक्रवासरे च निर्वाचनचिह्नानि आवंटितानि भविष्यन्ति। एतेन सह राज्ये ३० मई-पर्यन्तं प्रचार-अभियानम् अपि आरभ्यते। अपरपक्षे विधानसभा- उपनिर्वाचने अष्टौ नामाङ्कनानि निरस्तीकृतानि सन्ति। षट् आसनेषु आयोजितस्य उपनिर्वाचनस्य कृते ३३ अभ्यर्थिनः नामाङ्कनं कृतवन्तः आसन्। अधुना स्पर्धायां केवलं २५ अभ्यर्थिनः एव अवशिष्टाः सन्ति। विधानसभा उपनिर्वाचनस्य आगामिप्रक्रिया अपि मई १७ दिनाङ्के सम्पन्ना भविष्यति। अस्मिन् काले निर्वाचनचिह्नानि स्वतन्त्रप्रत्याशिभ्यः आवंटितानि भविष्यन्ति।

शिमलायां रीनाकश्यप

इत्यस्याः नामाङ्कनं निरस्तम्

शिमलासंसदीयासने विधायक रीनाकश्यप इत्यस्याः नामांकनं निरस्तं जातम्। रीनाकश्यप सुरेशकश्यपस्य समुपयोगी अभ्यर्थिरूपेण नामाङ्कनं कृतवती आसीत्। शिमलानगरे अष्टौ अभ्यर्थिनः नामाङ्कनं कृतवन्तः आसन्। एतेषु सप्तजनानाम् नामाङ्कनं सम्यक् ज्ञातम् अस्ति। येषु नामांकनेषु सम्यक् ज्ञातम् अस्ति, तेषु काङ्ग्रेस-प्रत्याशी विनोदसुल्तानपुरी, भाजपा-सुरेशकश्यपः, अखिल- भारतीय- परिवारपक्षस्य मदनलालः, जनता-काङ्ग्रेसस्य राबर्टकुमारः, राष्ट्रीयदेवभूमि-पक्षस्य सुरेशकुमारः, निर्दलीय- प्रत्याशी कुन्दनलाल-कश्यपः च स्पर्धायां अवशिष्टाः सन्ति। मईमासस्य १७ दिनाङ्कात् परम् अत्र स्थितिः सर्वथा स्पष्टा भविष्यति।

काङ्ग्रेस-प्रत्याशिना सह नैव मुख्यमन्त्रिणा सह अस्ति अस्माकं संघर्षः - सुधीरशर्मा

हिमसंस्कृतवार्ता- धर्मशाला। सुधीरशर्मा इत्यनेन उक्तं यत् राजनैतिकप्रतिद्वन्द्वस्य कारणात् मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः धर्मशालायाः विकासं स्थगयित्वा पृष्ठे कृतवान् अस्ति। सुधीरशर्मणा नामांकनानन्तरं जोरावर-क्रीडांगणे आयोजितस्य स्वाभिमानदिवस-कार्यक्रमस्य अवसरे जनान् सम्बोधितवान्। सुधीरशर्मा उक्तवान् यत् अस्मिन् समये अस्माकं संघर्षः कस्यापि काङ्ग्रेसस्य प्रत्याशिनः विरुद्धं न, अपितु धर्मशालायाः विकासं स्थगयित्वा मुख्यमन्त्रिणा सुखविन्दरसिंहसुक्खुना विरुद्धम् अस्ति। धर्मशालाजनाः सर्वे जानन्ति, तस्य परिणामः शीघ्रमेव सर्वेभ्यः प्रकाशितः भविष्यति।

भारत- निर्वाचनायोगस्य पर्यवेक्षकेण लोकसभानिर्वाचदृष्ट्या कृता गोष्ठी

हिमसंस्कृतवार्ता:- लखीकाशी मण्डी। लोकसभा-सामान्यनिर्वाचनम् 2024 इत्यभिलक्ष्य संसदीयनिर्वाचनक्षेत्रम् 2-मण्डी इत्यस्तान्तर्गत षट्जनपदानां

सप्तदशधानसभानिर्वाचनक्षेत्रेभ्यः भारतस्य निर्वाचनायोगेन नियुक्तः पर्यवेक्षकः भारतीयप्रशासनिकसेवायाः अधिकारी विनीत नन्दनवारः बुधवासरे लोकसभानिर्वाचनहेतवे नियुक्तेभ्यः नोडलाधिकारिभ्यः उपायुक्तकार्यालये निर्वाचनसम्बद्धानां विविधव्यवस्थानां विषये सूचनां गृहीत्वा तेभ्यः आवश्यकान् निर्देशान् अवदत्। सामान्यपर्यवेक्षकेन ईवीएम-वीवीपीएटी दृढकक्षेषु तथा गणनाकेन्द्रेषु आवश्यकव्यवस्थानां समीक्षा कृता, मतदानकर्तव्ये नियुक्तानां अधिकारिणां कर्मचारिणां च प्रशिक्षणं तेषां निवासव्यवस्था च, पुलिस-गृहरक्षकाणां नियुक्तिः, सर्वेषु मतदानकेन्द्रेषु आवश्यकसुविधानां स्थितिः, एम. सी. एम. सी नियन्त्रणकक्षं, सुविधाएप एवं सी-विजिल एप इति, डाकमतपत्रं, ईडीसी, गृहमतदानं इत्यादीनां व्यवस्थानां विषये अधिकारिभ्यः सूचना गृहीता।

सः निर्वाचनकर्तव्ये नियोजितानां कर्मचारिणां पारदर्शिकं, निष्पक्षं, स्वतन्त्रं च निर्वाचनं कर्तुं पूर्णसमर्पणेन कार्यं कर्तुं निर्देशं दत्तवान् तथा च यत्किमपि प्रकारस्य प्रमादं सर्वथा न सहते इति च अवदत्। अस्मिन् काले सः निर्वाचनाधिकारिभ्यः एतादृशी व्यवस्थां कर्तुं पृष्ठवान् यत् कोऽपि मतदाता मतदानात् बहिः न अवशिष्यते, मतदातत्वषुणां मतदानस्य गोपनीयतायाः च पूर्णतया पालनं सुनिश्चितं भवेत्।

उपमुख्यमन्त्रिणा मुकेश अग्निहोत्रिणा रायबरेली लोकसभाक्षेत्रे राहुलगान्धिनः पक्षे निर्वाचनप्रचारः कृतः

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। हिमाचलप्रदेशस्य उपमुख्यमन्त्री मुकेशअग्निहोत्री गान्धीपरिवारस्य पारम्परिकक्षेत्रं रायबरेलीं प्राप्य काङ्ग्रेसपक्षस्य पूर्वराष्ट्रीयध्यक्षस्य, काङ्ग्रेसस्य स्टार-अभियानकर्तुः, रायबरेली-आसनतः काङ्ग्रेस-प्रत्याशी राहुलगान्धी इत्यस्य समर्थने प्रचारं कृतवान् रायबरेलीं प्राप्ते काङ्ग्रेस-कार्यकर्तृभिः उपमुख्यमन्त्री मुकेश-अग्निहोत्री-महोदयस्य हार्दिकं स्वागतं कृतम्। मुकेश अग्निहोत्री राहुलगांधिनः समर्थने जनसंपर्काभियानम् आरब्धम्। मुकेशः अवदत् यत् काङ्ग्रेसस्य उद्देश्यं विकासस्य उन्नयनम्, जीविकायाः प्रदानं, समृद्धिम् आनेतुं च अस्ति। तत्सह, एकाधिपत्यस्य समाप्तिः अस्माकं प्रतिज्ञा अस्ति। मुकेश अग्निहोत्री इत्यनेन उक्तं यत् गान्धीपरिवारस्य रायबरेली इत्यनेन सह निकटसम्बन्धः अस्ति तथा च राहुल गांधी अस्य सम्बन्धस्य अधिकं सुदृढीकरणं करिष्यति। रायबरेलीजनाः राहुलगान्धी इत्यस्मिन् इन्दिरा गान्धी, सोनिया गान्धी च यत् प्रेम स्नेहं च दत्तवन्तः तत् एव स्नेहं प्राप्नोति इति उक्तवान्।

सः अवदत् यत् सोनिया गान्धी दीर्घकालं यावत् रायबरेली इत्यस्य प्रतिनिधित्वं कृतवती, परन्तु कदापि तस्य पदस्य आकांक्षां न कृतवती, विकासं च कृतवती। सः प्रधानमन्त्रिपदमपि त्यक्तवती। मुकेश अग्निहोत्री इत्यनेन उक्तं यत् राहुलगान्धीः पदातिरूपेण ४००० किलोमीटर् यावत् चलित्वा भारतेन सह स्वसम्बन्धं सुदृढं कृतवान्, जनानां पीडां दुःखं च अवगच्छति। अपरपक्षे प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी सार्वजनिकन्यायालये कतिपयानि पदानि गन्तुं साहसं सङ्गृहं कर्तुं न शक्तवान्।

शिमलानगरस्य सर्वाणि गृहाणि अवकरसंग्रहणयोजनायां समावेशयेत् नगरनिगमः- हि.उ.न्यायालयः

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला।

राज्यं स्वच्छं कर्तुं पर्यावरणस्य दृढावकरस्य अपशिष्टस्य विषये हिमाचलप्रदेशस्य उच्चन्यायालयेन ऐतिहासिकः निर्णयः दत्तः। न्यायालयः वर्तमानपर्यावरण-विधानानां संशोधनस्य आग्रहं कृतवान्। येषु दृढ- अपशिष्टप्रबन्धननियमाः २०१६ तथा प्लास्टिक- अपशिष्टप्रबन्धननियमाः २०१६ सन्ति। शिमलानगरं आदर्शनगरं कर्तुं सर्वाणि गृहाणि अवकर- संग्रहणयोजनायां समावेशयितुं न्यायालयेन निर्देशः दत्तः। येषु विद्युत्-जल-सम्बन्धः अस्ति, परन्तु अवकर-परिचयः नास्ति। अस्मिन् झुग्गी-वस्ती-आदीनि अनौपचारिक- कुटीराणि अपि अन्तर्भवन्ति। एतादृशेषु सर्वेषु निवासस्थानेषु अग्रिमश्रवणात् पूर्वं अवकर-परिचयम् (Garbage ID) अवश्यं प्राप्तव्यम्। सुलेमान बनाम राज्यसर्वकारस्य प्रकरणे न्यायाधीशस्य तरलोकसिंह चौहानस्य न्यायाधीशस्य सुशीलकुकरेजायाश्च संभागपीठेन एतत् निर्णयं दत्तम्। न्यायालयेन शिमलानगरनिगमाय निर्देशः दत्तः यत् उष्णस्थानेषु प्राकृतिकजलनिकायेषु च अवकर-पातस्य चयनितस्थानेषु चिह्नफलकानि स्थापयन्तु। नगरनिगमं उल्लङ्घकानां उपरि दण्डं दातुं ग्रामीणविकासविभागेन सह व्यवस्थितरूपेण कचरासंग्रहाय सहकार्यं कर्तुं निर्देशः दत्तः अस्ति। न्यायालयेन स्पष्टीकृतं यत् पार्श्वदानां प्रशिक्षणं नगरनिगमशिमलातः आरभ्यत, यत् पश्चात् राज्यस्य अन्येषु नगरेषु पुरेषु च दास्यति। न्यायालयेन राज्यसर्वकाराय दृढ-अपशिष्टस्य निक्षेपणार्थं आवश्यकभूमिः प्रदातुं निर्देशः दत्तः। न्यायालयेन उक्तं यत् राज्यसर्वकारेण अग्रिमे श्रवणे न्यायालये स्वप्रतिवेदनं प्रस्तुतं कर्तव्यम्। न्यायालयेन अन्तर्रोधक्षेत्रं (बफर जोन) निर्मातुं अपि आदेशः दत्तः।

उपायुक्तेभ्यः, दण्डाधिकारिभ्यः च १५

दिवसेषु कार्याणि निरीक्षणं कर्तुं निर्देशः

उपायुक्तेभ्यः दण्डाधिकारिभ्यः च प्रत्येकं १५ दिवसेषु दृढ-अपशिष्टप्रबन्धनक्रियाकलापस्य निरीक्षणं कर्तुं निर्देशः प्रदत्तः सन्ति। न्यायालयेन मुख्यतया ईपीआर- विनियमानाम् दृढपालनं करणीयम् इति आह्वानं कृतम्। न्यायालयेन सर्वाभ्यः संस्थाभ्यः एकमासस्य अन्तः ईपीआर-पञ्जीकरणार्थं आवेदनं कर्तुं निर्देशः दत्तः अस्ति। एतस्य सुगमाय हिमाचलराज्यप्रदूषणनियन्त्रणमण्डलं कथितम् अस्ति।

प्लास्टिकफलक-नियमं निर्मातुं मुख्यसचिवाय दत्ताः निर्देशः

हिमाचलप्रदेश उच्चन्यायालयेन मुख्यसचिवं प्लास्टिकस्य प्रचारफलकानां प्रतिबन्धार्थं नियमान् निर्मातुं निर्देशः दत्तः। न्यायालयेन प्लास्टिकफलकैः पर्यावरणस्य संकटान् स्वीकृत्य एषः आदेशः पारितः। न्यायालयः फ्लेक्स-बैनरस्य इत्येतेषां स्थूलता, अवधिः, प्राधिकरणस्य सम्बन्धे च नियमं कर्तुं कथितम्।

असमप्रदेशीयः विज्ञानशिक्षकः, नारदोपाध्यायः

धारावाहिकं गीताप्रश्नोत्तरम् - ५०

अर्जुनः- भगवन्! स्वर्गं प्रति गमनागमनरूपा दशा तु सकामकर्मयुक्तेषु अनुष्ठानेषु ये संलग्नाः, आश्रिताः वा स्युः, तेषां भवतीति तु भवता हि उक्तमासीत्। परन्तु कश्चन भवन्तं प्रपन्नः भवेत् तदा किं स्यात्?

श्रीकृष्णः- पार्थ! ये अनन्यभावयुक्ताः मनुष्याः मां हि चिन्तयन्तः पर्युपासते, मयि एव ते सततं निरताः च भवन्ति, तादृशानां भक्तानां योगक्षेमम् अहं स्वयमेव वहामि, अर्थात् तेषाम् अप्राप्तवस्तुनः प्राप्तिं, प्राप्तवस्तुनः रक्षणम् च अहं स्वयमेव करोमि।

अर्जुनः- परन्तु एवमेव प्रकारेण यदि श्रद्धापूर्वकं कश्चन अन्यदेवानाम् उपासनां कुर्यात् तर्हि भवदुपासनायाः परित्यजनस्य दोषः तं बाधते किम्?

श्रीकृष्णः- हे धनञ्जय! यदि केचन मदुपासनां परित्यज्य श्रद्धाविश्वासपूर्वकम् अन्यदेवान् पूजयेयुः तर्हि अत्र न काऽपि बाधा। वस्तुतः सः अन्यदेवान् निमित्तीकृत्य मामेव पूजयन्तः भवन्ति। कारणं सर्वदेवानां स्वरूपं, सदसच्च, सर्वमपि अहमेव अस्मि। परन्तु तादृशैः कृतं तत्पूजनं विधिपूर्वकं स्यादिति न मन्ये।

अर्जुनः- भगवन्! यदि तेषां देवानां पूजनमपि भवतः हि पूजनं स्यात् तर्हि तत्पूजनं कथं वा अविधिपूर्वकम् जातम्? नावगतं मया सर्वथा, कृपया स्पष्टीक्रियतां प्रभो!

श्रीकृष्णः- अर्जुन! ते मां तत्त्वतः अजानन्तः अन्यदेवान् आश्रयेयुः इति तु अयुक्तमेव। यतोहि यज्ञः, दानं, तपः इत्यादीनां समस्तशुभकर्मणां भोक्ता, सम्पूर्णलोकानां प्रभुः च अहमेव अस्मि। यथा, वृक्षस्य मुख्यमूलमेव अजानतानाम् उपर्युपरि शाखापत्रादीनां ज्ञानमिव भवति तत्तु तेषां कृते, वृक्षस्य मूलाधारस्तु तस्य मूलमेव स्यान्ननु? यतः ते तत्त्वतः मां न जानन्ति, अतः पतन्ति।

व्यावसायिक- पाठ्यक्रममाध्यमेन सम्भविष्यति कौशलविकासः - "एम.सी.पाण्डे"

हिमसंस्कृतवार्ता:-
कुलदीपमैन्दोला, रामनगरम्।

पीएनजी- राजकीय- स्नातकोत्तर- महाविद्यालये रामनगरे विद्यार्थिनः स्नातक-स्नातकोत्तर-कक्षासु अध्ययनेन सह उद्योगपरक-पाठ्यक्रमेषु प्रवेशं प्राप्य कौशलविकासं कुर्वन्तु इत्युद्दिश्यैव सङ्गोष्ठी सञ्जाता। प्राचार्यः प्रो. एम. सी. पाण्डेयः महाविद्यालयस्य व्यावसायिक- अध्ययनकेन्द्रस्य सङ्गोष्ठायां विभाग- संयोजकान् सम्बोधयन् वक्ति यत् व्यावसायिक- पाठ्यक्रमाः युवजनैः सह अवश्यमेव संयुताः भवेयुः। सङ्गोष्ठायां मईमासस्य ३१ दिनाङ्कं यावत् विभिन्न- व्यावसायिक- पाठ्यक्रमेषु अन्तर्जालमाध्यमेन प्रवेशाय लक्ष्यं निर्धारितम्। "व्यावसायिक-अध्ययन-केन्द्रम्" इत्यस्य समन्वयकः डॉ. सुमनकुमारः अस्मिन् सन्दर्भे छात्र- छात्राभ्यः सूचनां प्रसारयन् वदति यत् पर्यटन- अध्ययनं, यात्रा एवं पर्यटनप्रबन्धनं, इको-पर्यटनं, कार्यालयप्रबन्धनम् एवं सचिवीय-अभ्यासः, संगणकीयलेखा, योगः एवं वैकल्पिकचिकित्सा, स्नातकोत्तर-योगश्च इत्यादिषु महत्त्वपूर्णेषु उपाधि- प्रमाणपत्रादिषु पाठ्यक्रमेषु प्रवेशप्राप्त्यर्थं "समर्थ- पोर्टल" इत्यत्र सर्वप्रथमं पञ्जीकरणमावश्यकमस्ति तदनन्तरं च प्रवेशार्थमुपस्थितिः आवश्यकी। महाविद्यालयस्य विद्यार्थिनः द्विधा उपाधिं प्राप्तुं शक्नुवन्ति।

डॉ. निवेदिता वदति यत् पर्यटनक्षेत्रे सञ्चालिताः त्रिविधाः कार्यक्रमाः पर्यटकमार्गदर्शकः, "रिसोर्ट हॉस्पिटैलिटी" इत्यादिषु क्षेत्रेषु उद्योगावसराः समुपलब्धाः भवितुमर्हन्ति। स्नातकोत्तर- योगस्य संयोजकः डॉ. मूलचन्द्रेण उच्यते यत् गतवर्षे योगविभागीयाः विद्यार्थिनः उत्तराखण्डराज्यात् बहिरपि पञ्जाबप्रान्ते सर्वकारीय-उद्योगं प्राप्तवन्तः।

अस्यां व्यावसायिकसङ्गोष्ठ्यामधोलिखित- संयोजकाः, तत्र डॉ. सुमनकुमारः, डॉ. निवेदिता अवस्थी, डॉ. मूलचन्द्रशुक्लः, "डिप्लोमा इन ऑफिस मेनेजमेंट" इत्यस्य डॉ. दीपकखाती, "डिप्लोमा इन इको- टूरिज्म" इत्यतः डॉ. कृष्णा भारती, "डिप्लोमा इन टूरिज्म स्टडीज" इत्यस्य डॉ. जे.पी.त्यागी, "डिप्लोमा इन कम्प्यूटराईज्ड अकाउण्टिंग" अस्य डॉ. ममता भदोला जोशी च उपस्थिताः आसन्।

पहाड़ी गल्लां हिमसंस्कृतवार्ता:

ककखां स्लेटां रे घर

पहले ककखां स्लेटां रे घर हुंदे थे आम अंदर बड़देयाँ ई मिलदा था बड़ा आराम छोटे घर हुंदे थे कोई बिरला ई हुँदा था बड़ा ज्यादातर बनान्दे थे नौ सताहरिया वान

न्यूआं तिक लांदे थे जलोथरे पत्थर तिसते ऊपर कुटी कुटी कने भरदे थे चकन्धे कोई कोई कच्ची मिटिया री ईटां बी थे लगान्दे लकड़िया रे ट्यावे कने तिन्हांजो थे बनान्दे

मोटियां कंधां बैजा री नालीं री करौंचीआं सरवाड़ा स्लेटां रा बणाईरा पौठ चलदा था कई साल गर्मियां च बौहत ठंडा कने सर्दियां च गर्म अजकला रे मकाना च हुई जांदा माड़ा हाल

भीतरा जो लिप्पी कने हांगां पाई ने थे चमकांदे पक्का करने खातर ब्यूला रे सटक थे पांदे कंधें लांदे थे चिक फेरी फेरदे थे दलेवा खिंद खंदोलू कपड़े बिलंगा थे लटकांदे

अर्जुनः- भगवन्! तत्पतनं नाम किम्?

श्रीकृष्णः- पार्थ! ये देवपूजकाः स्युः, ते देवान् हि प्राप्नुवन्ति। एवमेव पितृसेवकाः पितृन्, भूतप्रेतपूजकाः च भूतप्रेतान् प्राप्नुवन्ति। परन्तु विशेषः यत् भ्रातः! मत्पूजकाः भक्ताः प्रत्यक्षतया मामेव अधिगच्छन्ति।

अर्जुनः- प्रभो! तव पूजकाः त्वां प्राप्नुवन्ति इति तु सत्यं भाति, परन्तु सा भक्तिरपि अतीव कठिना स्यात् किल, ननु?

श्रीकृष्णः- नहि अर्जुन! मत्कृते आचरिता सा भक्तिः तु अत्यन्तं सुगमा वर्तते। यः मद्भक्तः, सः मां प्रीतिपूर्वकं पत्रं पुष्पं फलं जलं च अर्पयति, मत्परभक्तेन तेन भक्त्या अर्पितं तदुपहारम् अतीव प्रेम्णा अश्राम्यहं स्वयमेव।

अर्जुनः- एवञ्चेत् मया किं कर्तव्यं भगवन्?

श्रीकृष्णः- हे भारत! त्वं यत् अश्रासि, यत् जुहोषि, यत् ददासि, यत् तपस्यसि, अन्यच्च यत् यत् करोषि, तत् सर्वं मदर्पणं कुरु इति।

(गीता - १/२२-२७)

(अनुवर्तिष्यते)

रवींद्र कुमार शर्मा

चुमारवीं, जिला बिलासपुर हि प्र

बौहड़ी हुन्दी थी चुल्ह कने ल्यारु लकड़ुआं ने भरिरी हुन्दी थी चढ़यातर खलियां लाई दी थी घाह बड्डी कने माल पशुये जो बथेरी हुन्दी थी सर्बीं गे खड़यातर

मर्द पीन्दे थे हुक्का चिलम कली तमाखू खंगदे रहन्दे थे सारी सारी रात जोडेयां बाहर खोली कने जांदे थे अंदर पाणी पाई कने पैरां धोणे जो देंदे थे परवात

अज्जकल ककखां रे घर हुई गए खत्म बणाइते लोकें बड्डे बड्डे मकान सिमेंटा रे बनाइरे घर घर नी रए पावें हो तिन्हां च जरूरता रा सारा समान